

ISSN 2544-8935

REDAKCJA
tel. 662 061 331**GMINA RYPIN****Tragiczny wypadek
w Puszczy Miejskiej**

str. 2

GMINA BRZUZE**Świetlica czeka
na koniec pandemii**

str. 4

SKRWILNO**Sukcesy
uczniów SP
w Skrwilnie**

str. 5

CZWARTEK
1 KWIETNIA 2021

ISSN: 2544-8935

1,99 zł

w tym 5% VAT

nr 13/2021 (290)

CRY**TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO**

Znamy przyczyny tragedii pod urzędem

GMINA RYPIN ▶ Rypińska prokuratura umorzyła śledztwo w sprawie nieumyślnego spowodowania śmierci kobiety pod Urzędem Gminy Rypin. Ustalono, że w tej sprawie brak znamion czynu zabronionego

Przypomnijmy, do zdarzenia doszło w poniedziałkowy poranek 15 lutego. 73-letnia kobieta chcąc wejść do budynku urzędu, straciła równowagę na schodach i przewróciła się. Natychmiast podjęto próby udzielenia pomocy, w tym reanimacji, ale seniorka nie miała szans. Sprawą zajęła się prokuratura. Po dokonaniu sekcji zwłok sporządzo-

na została opinia biegłego patomorfologa.

– Biegły uznał, że kobieta zmarła śmiercią nagłą, z powodu ostrej niewydolności krążeniowo-oddechowej w mechanizmie nagłego zgonu sercowego – wyjaśniła nam prokurator Magdalena Stefańska-Lach.

Mieszkanka gminy Rypin kilka lat temu przeżyła udar,

po którym nie odzyskała pełnej sprawności. Chorowała także na cukrzycę. Spekulacje na temat wypadku, że mógł on nastąpić z winy urzędu gminy, były zatem bezzasadne. Nagły zgon sercowy poprzedzony utratą przytomności to jedyny powód śmierci 73-letniej kobiety.

dokończenie na str. 2**Gmina Rypin**

Wandale niszczą przystanki

Od kilku miesięcy na terenie gminy Rypin nasiliły się akty wandalizmu i niszczenia wiat przystankowych.

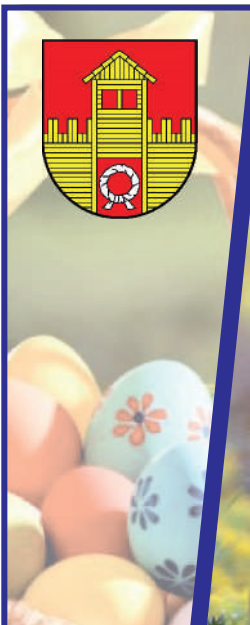
Jak informuje Urząd Gminy Rypin, szczególnie widoczne jest to na trasie Rypin-Lipno, Rypin-Brodnica, ale również w miejscowości Ławy i Głowińsk. Niestety pomimo zgłoszenia sprawy na policję nie udało się ująć sprawców. Część wiat przystankowych zosta-

ła niedawno pomalowana, jednak po kilku dniach, po raz kolejny zostały zniszczone.

– Niestety tego typu „graffiti” nie jest zjawiskiem nowym. Trudno też ustalić osoby odpowiedzialne za zniszczenia.

dokończenie na str. 2

OGŁOSZENIE

Święta Wielkanocne są szczególnie radosne, ponieważ zmartwychwstanie Chrystusa jest symbolem jego zwycięstwa nad grzechem i śmiercią. Niech ten świąteczny czas, pomimo że tak inny od tego, który znamy, obfituje w budzącą się nadzieję i nieustającą wiarę w sens życia. Niech będzie symbolem nowego początku, spokoju i harmonii, którego tak bardzo nam teraz brakuje.

Życzymy Państwu wielu łask Bożych. Niech zmartwychwstanie Pańskie niesie odrodzenie duchowe, które wszystkich nas napelni siłą do przezwyciężania wszelkich trudności.

Niech napelni nas pokojem, wnosząc w serca wiarę oraz otuchę.

Życzymy, aby Święta Wielkanocne były przepelnione wzajemnym szacunkiem, życzliwością, miłością i nadzieją na lepsze jutro.

Przewodnicząca Rady Gminy Rypin
Wiesława Sokołowska

Wójt Gminy Rypin
Janusz Tyburski

Tragiczny wypadek w Puszczy Miejskiej

GMINA RYPIN ▶ 24 marca na drodze wojewódzkiej nr 560 doszło do tragicznego w skutkach wypadku drogowego. Kierujący Toyotą Yaris 62-letni mieszkaniec Warszawy zderzył się czołowo z samochodem ciężarowym

– Około godziny 16.00 otrzymaliśmy zgłoszenie o zdarzeniu drogowym w Puszczy Miejskiej. Udali się tam policjanci ruchu drogowego. Funkcjonariusze wstępnie ustalili, że kierujący samochodem osobowym marki Toyota poruszający się w kierunku Rypina z nieustalonych przyczyn zjechał na przeciwny pas ruchu, uderzając czołowo w ciężarówkę z naczepą. W wyniku zderzenia kierowca samochodu osobowego zginął na miejscu. Czynności wyko-

nywano pod nadzorem prokuratora rejonowego w Rypinie, który będzie ustalał przyczyny zdarzenia – wyjaśnił nam asp. Henryk Romanowski, pełniący obowiązki rzecznika prasowego Komendy Powiatowej Policji w Rypinie.

Przybyli na miejsce wypadku strażacy przy użyciu narzędzi hydraulicznych wydobyli poszkodowanego kierowcę z samochodu. Lekarz lotniczego pogotowia ratunkowego po zbadaniu mężczyzny stwierdził zgon.

Kierujący samochodem ciężarowym nie doznał obrażeń. W toyocie nie było pasażerów. Skutki wypadku usuwały trzy jednostki ratowniczo-gaśnicze z KP PSP z Rypina oraz dwa zastępy OSP z Sadłowa i Kowalk. Na miejsce zdarzenia przyleciał śmigłowiec lotniczego pogotowia ratunkowego oraz przyjechał jeden zespół ratownictwa medycznego i trzy patrole policji.

(jd), fot. OSP Kowalki

Gmina Rypin

Znamy przyczyny tragedii...

dokończenie ze str. 1
Sprawa służb ratunkowych

W oczekiwaniu na karetkę pracownicy urzędu udzielili kobiecie pierwszej pomocy medycznej. Przyjazd służb ratunkowych jednak się przedłużał, więc wy-

konano kolejny telefon z prośbą o pomoc. Ostatecznie po kilkunastu minutach na miejsce dotarli strażacy z PSP Rypin, bowiem najbliższa karetka znajdowała się akurat w Skrwilnie i potrzebowała więcej czasu na dojazd.

Od naszych Czytelników wie-

my, że taka sytuacja ma miejsce dość często. Pojawia się zatem pytanie, czy dochowano wszelkich procedur? Niestety w tej sprawie rypińska prokuratura nie poddała ocenie działań służb ratunkowych. Uznała bowiem, że wnioski biegłego lekarza są jednoznaczne – śmierć nastąpiła natychmiast. Takie podejście może trochę dziwić zwłaszcza, że w przypadku ratowania życia i zdrowia ludzkiego każda minuta ma znaczenie.

Prawdą jest, że opisywana 73-latką poniosła śmierć na miejscu. Jednak tego nie mógł wiedzieć nikt. Ani pracownicy urzędu, ani dyspozytor pogotowia. W wielu przypadkach pacjenci umierają, bo karetki nie dojeżdżają na czas.

Tekst i fot. (AdWo)

Gmina Rypin

Wandale niszczą...

dokończenie ze str. 1

Charakterystyczne znaki mogą wskazywać na tego samego sprawcę/sprawców. Podobne znaki widnieją również na elewacjach budynków na terenie miasta Rypi-

na – podaje UG Rypin.

Takie działanie jest czynem umyślnym o charakterze chuli-gańskim. Prawo przewiduje w takim wypadku surowsze kary.

(red), fot. nadesłane

OGŁOSZENIE

*Szczęśliwych, spokojnych, pełnych miłości
i optymizmu Świąt Wielkanocnych
przeżytych radośnie w zdrowiu i miłej atmosferze
wśród rodziny i najbliższych, smacznego jajka
i mokrego dyngusa
życzy:*

**Zarząd i Pracownicy
Gminnej Spółdzielni
„Samopomoc Chłopska” w Lipnie**

**Życzenia zdrowych i radosnych Świąt Wielkanocnych,
pełnych wiary, nadziei i miłości.**

**Niech Zmartwychwstanie Pańskie stanie się źródłem
umocnienia ducha, wzajemnej życzliwości, spokoju i wiary,
a także da siłę w pokonywaniu wszelkich trudności.**

**Życzymy spokojnych i Błogosławionych Świąt Wielkanocnych,
obfitujących w pozytywne emocje, głębokie przeżycia
oraz wiosenną radość.**

Burmistrz Miasta Rypin
Paweł Grzybowski

Przewodniczący Rady Miasta Rypin
Sławomir Malinowski

Wesołego Alleluja

*Z okazji nadchodzących świąt Wielkanocnych składamy najserdeczniejsze życzenia.
Niech zwycięstwo Chrystusa nad śmiercią, stanie się źródłem mocy w codziennym życiu,
nadziei w trudnych chwilach i światła, które wskazuje drogę.*

*Życzymy, by we wszystkich domach zagościła wiara, nadzieja i miłość,
płynąca ze Zmartwychwstałego Chrystusa.*

Spokojnych i Błogosławionych Świąt Wielkanocnych.

Jarosław Sochacki
Sochacki
Starosta Rypiński

Krzysztof Ceglowski
Krzysztof Ceglowski
Przewodniczący
Rady Powiatu

Świetlica czeka na koniec pandemii

GMINA BRZUZE ➤ Zakończyła się budowa wiejskiej świetlicy w Kleszczynie, położonej na pięknej 60-arowej działce z własnym stawem otoczonym drzewami

W ostatnim etapie prac wykonane zostały instalacje sanitarne i elektryczne, posadzki, tynki wewnętrzne, docieplenie stropu i ścian zewnętrznych. Ponadto zamontowano grzejniki, okna i drzwi. Wykonawcą była spółka BIOŚ z Płocka. Inwestycja została dofinansowana z Europejskiego Fun-

duszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zadbane również o zagospodarowanie otoczenia budynku świetlicy. Oczyszczono staw, zbudowano drewnianą altankę, zewnętrzny grill, będą ustawione ławki. Zostały utwardzone wewnętrzne ścieżki, a teren ogrodzono. Na ten cel gmi-

na wystarała się o dofinansowanie z budżetu województwa kujawsko-pomorskiego z programu „Kształtowanie przestrzeni publicznej”.

– Świetlice pełnią bardzo ważną rolę w naszych sołectwach, bo w nich koncentruje się aktywność mieszkańców wsi. Są miejscem spotkań, szkoleń, służą zaba-

wie i wydarzeniom kulturalnym. Wspieramy ich rozwój, w naszej gminie każde sołectwo ma swoją świetlicę. Pod budowę kleszczyńskiego obiektu kupiliśmy kilka lat temu dużą działkę. Powstał niewielki budynek, który ładnie wpisał się w otoczenie. Liczę na to, że po ustąpieniu pandemii będzie mógł

być w pełni wykorzystany zgodnie z potrzebami mieszkańców wsi i gminy – wyjaśnia wójt Jan Korpowski.

Świetlica będzie służyć sołectwu składającemu się z przysiółków: Bobrowiec, Kleszczyn Stary, Krystianowo, Olendry, Studzianka. **(jd), fot. UG Brzuze**

Powiat

ARiMR przestrzega rolników

– Poniesienie przez rolnika kosztów przygotowania wniosku o przyznanie pomocy nie gwarantuje jej uzyskania – informuje Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Na infolinię ARiMR dzwonią rolnicy, którzy informują, że dotarła do nich oferta od firmy komercyjnej, zachęcająca do skorzystania z pomocy w ubieganiu się o bezzwrotną dotację dla gospodarstw rolnych. Po zapłaceniu przez rolnika firmie kilku tysięcy złotych, będzie można otrzymać dofinansowanie w wysokości 60 tys. zł. Przedstawiciele firmy informują, że oferowane wsparcie pochodzi z budżetu UE. ARiMR prosi, aby każdą taką ofertę przed jej ewentualną akceptacją rolnicy bardzo dokładnie analizowali.

– Szanujemy prawo każdego przedsiębiorcy do prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z przepisami prawa. Tak też jest w przypadku odpłatnego świadczenia usług dotyczących przygotowania dokumentów uprawniających rolników do ubiegania się o pomoc, o ile usługi takie są prowadzone zgodnie z obowiązującym prawem. Zwracamy jednak uwagę, że zapłcenie przez rolnika firmie za przygotowanie wniosku o pomoc nie gwarantuje, że zostanie ona przyznana. Każdy złożony w ARiMR wniosek

o pomoc podlega bowiem ocenie zgodnie z obowiązującymi kryteriami. Jedynie rolnicy, którzy spełniają warunki przyznania takiego wsparcia i których wnioski otrzymają odpowiednią liczbę punktów, będą mogli liczyć na wypłatę pomocy finansowej – czytamy w komunikacie agencji.

Warto przypomnieć, że tylko Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jako agencja płatnicza UE może dystrybuować pomoc na rozwój czy modernizację rolnictwa. Wsparcia z budżetu UE nie mogą udzielać rolnikom firmy komercyjne. Działalność taka wymaga akredytacji, a tę w Polsce otrzymała jedynie Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Analizując ofertę firmy, do której dotarła ARiMR, można dojść do wniosku, że chodzi o przyznanie pomocy na „Restrukturyzację małych gospodarstw”. Informację o takim wsparciu agencja opublikowała na swojej stronie internetowej. Wnioski o przyznanie bezzwrotnej premii w wysokości 60 tys. zł będzie można składać od 31 marca do 29 maja 2021 r.

Tekst i fot. (AdWo)

Powiat/Rypin

Centrum przy Mławskiej coraz bliżej

W skład Powiatowego Centrum Edukacyjno-Społecznego wejdą: istniejący dom dziecka, specjalistyczna placówka opiekuńczo-wychowawcza dla dzieci i młodzieży, filia Zespołu Szkół nr 5 im. ks. Jana Twardowskiego, poradnia psychologiczno-pedagogiczna oraz dom dziennego pobytu dla seniorów.

30 marca starosta Jarosław Sochacki, wicestarosta Piotr Czarniecki oraz skarbniczka powiatu Joanna Fabiszewska podpisali umowę z Przedsiębiorstwem Handlowo-Usługowym TYMBUD Wojciech Szwech na przebudowę i dostosowanie do użytku dziennego domu pobytu dla osób starszych. Koszt części budowlanej inwestycji wynosi 958 tys. zł.

W placówce bezpłatną 8-godzinną opiekę znajdzie 30 seniorów. To będzie pierwsza tego typu instytucja w powiecie rypińskim. Na całość przedsięwzięcia powiat pozyskał 1,7 mln zł z budżetu Unii Europejskiej oraz 300 tys. zł z rządowego programu Senior +.

Kończące jest wyposażanie placówki opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i młodzieży, w której zamieszka 14 podopiecznych. Za kilka miesięcy rozpocznie się remont i adaptacja jednopiętrowego budynku mieszkalnego na potrzeby poradni psychologiczno-pedagogicznej. W lutym starostwo wykupiło w nim 4 lokale, dając już byłym właścicielom pół roku na znalezienie nowych mieszkań.

– To wszystko z myślą o mieszkańcach, tych młodszych i tych w sile wieku. Robimy wszystko, by zmieniać nasz powiat na lepszy, otwarty na każdego – komentuje starosta Jarosław Sochacki.

Tekst i fot. (jd)

Sukcesy uczniów SP w Skrwilnie

SKRWILNO ▶ – Ogromnie cieszę się, że w trudnym czasie nauczania zdalnego kształcimy uczniów odnoszących liczne sukcesy, także poza naszym rejonem. Są chlubą skrwileńskiej szkoły – mówi dyrektor ZS w Skrwilnie Iwona Jeżewska-Świeżak

W czasie nauki zdalnej nauczyciele Zespołu Szkół w Skrwilnie nie ustają w wysiłkach, by ich uczniowie mogli rozwijać swoje pasje i zainteresowania. Dbają o ich wszechstronny rozwój i pomagają w osiągnięciu sukcesów szkolnych.

Wśród uczniów szczególnie rozwijających swoje umiłowanie do nauki znalazła się w tym roku

szkolnym Julia Kolczyńska, która uzyskała tytuł finalisty konkursu kuratora oświaty z języka polskiego. Uczennicę do konkursu przygotowała Maria Manelska.

Wiktoria Słabkowska to kolejna uczennica, która reprezentowała szkołę na etapie wojewódzkim w konkursie kuratora oświaty z fizyki i zdobyła tytuł finalisty. Do konkursu uczennicę

przygotowała Renata Teska.

Swoje historyczne pasje realizował zaś Adam Malanowski, który pod okiem Danuty Ardanowskiej przygotował się do konkursu kuratora oświaty z historii. On także uzyskał tytuł finalisty.

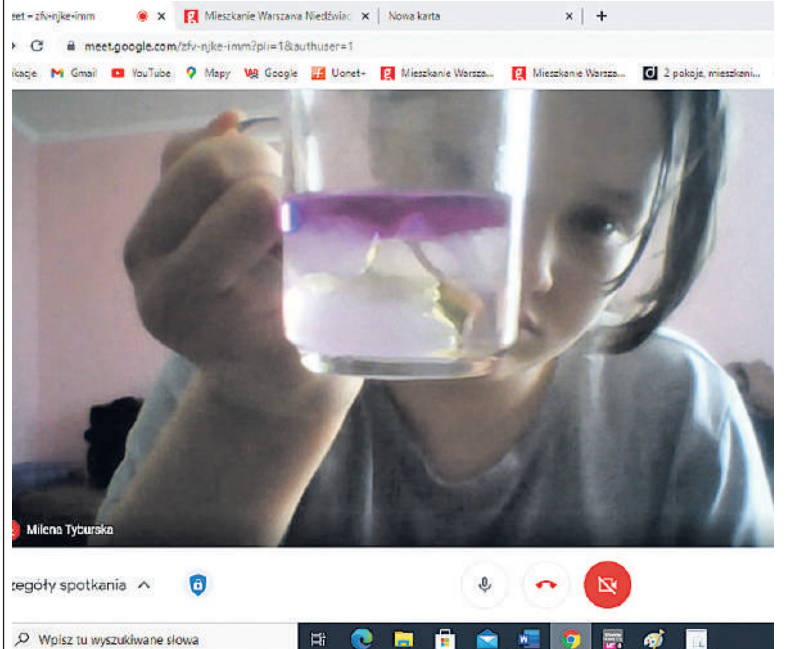
Serdecznie gratulujemy!

(ak), fot. nadesłane

Gmina Rypin

Dzień z wodą w tle

22 marca uczniowie Szkoły Podstawowej w Zakroczu obchodzili Światowy Dzień Wody.

Jest to święto celebrowane corocznie na całym świecie w celu uświadomienia jak wielką rolę odgrywa woda i jak duże zagrożenie niesie ze sobą spadek jej zasobów. W ramach tej akcji siódmostoklasiści poszerzali swoją wiedzę na dany temat.

Nie zabrakło badań, doświadczeń i eksperymentów. Uczniowie m.in. analizowali właściwości

wody i porównywali je z innymi substancjami. Mieli też okazję poznać rodzaje roztworów oraz badali rozpuszczalność poszczególnych substancji w wodzie.

Nad prawidłowym przebiegiem zajęć czuwała Aneta Rumińska, nauczycielka fizyki i chemii.

(AdWo),
fot. nadesłane

**Z okazji Świąt Wielkiej Nocy
pragnę złożyć Państwu
najlepsze życzenia.**

Niech ten szczególny czas
upłynie Państwu w zdrowiu,
a Zmartwychwstały Chrystus
obdarzy nadzieją.

Wesołego Alleluja!

Anna Gembicka
Poseł na Sejm RP

OGŁOSZENIE

Rypin

Dystopijny „Rypin przyszłości”

26 marca w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej w Rypinie nastąpiło rozstrzygnięcie Konkursu Prozatorskiego im. Aleksandra Głowczewskiego „Rypin przyszłości”.

W twórczych zmaganiach mogli wziąć udział uczniowie średnich szkół z powiatu rypińskiego. Mieli za zadanie napisać opowiadanie składające się maksymalnie z 500 słów. Jury w składzie: dr hab. Anna Skubaczewska – Pniowska, prof. UMK, dr hab. Maciej Wróblewski, prof. UMK oraz Natalia Baran z MPBP w Rypinie nagrodiło dwa dzieła.

Pierwsze miejsce za opowiadanie „Dies irae” zajęła Barbara Cieślak, drugie Klaudia Pucińska za

utwór „Gwardia NR i próba odbicia miasta”. Obie laureatki są uczennicami Zespołu Szkół nr 1 im. ks. Czesława Lissowskiego w Rypinie.

W napisanych przez młode autorki opowiadaniach przyszłość świata, a tym samym Rypina, jawi się przerażająco. Wprawdzie jakąś nadzieję daje tajemnicza gwardia w utworze Klaudii Pucińskiej, ale Basia Cieślak nie pozostawia złudzeń. W jej „Dniu gniewu” ludzkość nie istnieje. Aby to zmienić „wirtuoz wszechświata” stworzył nową istotę – człowieka bez twarzy, który swój raj znalazł w podziemiach rypińskiej księżnicy. Dobry bóg stworzył z prochów kolejny byt – Ewę.

Czym się skończyło spotkanie tych dwojga, można się dowiedzieć z z ust samej autorki opowiadania. Na facebookowym profilu Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej w Rypinie znajdują się dwa nagrania wideo z nagrodzonymi utworami.

Tekst i fot. (jd)

Najtrudniejszy czas w epidemii

REGION/KRAJ ▶ W kościołach mniej osób, zamknięte żłobki i przedszkola, zamknięte salony fryzjerskie, kosmetyczne oraz wielkopowierzchniowe sklepy budowlane i meblowe. To najnowsze obostrzenia sanitarne wprowadzone 27 marca

Tak źle na mapie zakażeń koronawirusem w Polsce jeszcze nie było. Epidemia trwa od marca ubiegłego roku. W ubiegłym tygodniu przybrała na sile.

– Polska dzisiaj znajduje się w najtrudniejszym momencie pandemii od 13 miesięcy – mówi Mateusz Morawiecki, premier. – Napór trzeciej fali koronawirusa jest bardzo silny, już mamy zajętych ponad 70 procent łóżek szpitalnych i ponad 70 procent łóżek respiratorowych. Zbliżamy się jednak do granic wydolności służby zdrowia, jesteśmy o krok od przekroczenia granicy, poza którą nie będziemy mogli leczyć naszych pacjentów. To nie sprzęt jest wąskim gardłem, ale względy obiektywne i dostępność służb medycznych, które już pracują bardzo ciężko. Dobrą wiadomością jest fakt zaszczepienia służby zdrowia i właściwie brak zachorowań wśród lekarzy. Sytuacja epidemiczna nie pozostawia nam marginesu swobody, obostrzenia są konieczne, żeby opanować tę falę, przerwać łańcuch zakażeń. Covid atakuje ludzi coraz młodszych,

słyszemy o ciężkich przebiegach. Utworzyliśmy już ponad 25 szpitali tymczasowych. Wszystkie ręce na pokład.

Liczba dobowych zakażeń sięgnęła w 25 marca, czyli w miniony czwartek 35 tysięcy, a liczba osób zmarłych w ciągu jednej doby z powodu choroby covid-19 przekroczyła znacznie 500 w skali kraju. W sumie od początku epidemii w Polsce zachorowało już ponad 2 mln osób, zmarło ponad 50 tysięcy pacjentów.

Nie jest dobrze też w naszym regionie. W województwie kujawsko-pomorskim dotychczas zakaziły się koronawirusem już ponad 142 tysiące mieszkańców, zmarło 3500.

– Trzecia fala przewyższy poprzednie fale, będzie to większa liczba zakażeń, ale i hospitalizacji – mówi Adam Niedoński, minister zdrowia. – W szczytowym momencie drugiej fali najwyższy poziom obłożenia łóżek szpitalnych wynosił 23 tysiące, a teraz już mamy zajętych 27 tysięcy łóżek covidowych. Spodziewamy się dalszego wzrostu zachorowań i hospitalizacji.

Zamknięte przedszkola i żłobki fryzjerskie

Do 9 kwietnia zamknięte będą przedszkola i żłobki. Na opiekę mogą liczyć tylko dzieci medyków i mundurowych pracujących bezpośrednio przy zwalczaniu epidemii. Pozostali rodzice mogą korzystać z zasiłku opiekuńczego i muszą pozostać z pociechami w domach.

Zamknięte są także wszystkie obiekty sportowe. Z boisk czy stadionów mogą korzystać tylko sportowcy zawodowi. Amatorski sport został zawieszony na czas minimum do 9 kwietnia, ale przedłużenie okresu nie jest wykluczone.

Nie można korzystać z usług fryzjerskich, kosmetycznych, zamknięte są także od 27 marca salony piękności.

Zamknięte są także wielkopowierzchniowe sklepy meblowe i budowlane, przedłużone zostały restrykcje dotyczące galerii handlowych. Wciąż nieczynne są kina, teatry, muzea, galerie sztuki, centra kultury.

– Są to nowe zasady bezpieczeństwa wprowadzone na okres dwóch tygodni, a nadal obowiązują wszystkie zasady wprowadzone wcześniej – mówi minister Niedoński. – W placówkach handlowych i usługowych typu sklepy czy poczta obowiązują teraz bardziej rygorystyczne normatywy. Do tej pory jedna osoba mogła przebywać na 15 metrach kwadratowych, teraz jest to 20 metrów kwadratowych.

Święta w domach

– Apeluję, byśmy święta wielkanocne spędzili w wąskim gronie wyłącznie najbliższej rodziny – mówi premier Mateusz Morawiecki. – To trudny apel, bo są to święta, które mają nieść nadzieję, radość, ale myślę, że niedługo ta nadzieja będzie wracała do nas w wyniku szczepień, a w najbliższych pięciu

tygodniach otrzymamy 7 milionów dawek szczepionek. Będziemy zyskiwać odporność zbiorową.

Gromadzić się można w grupach 5-osobowych. Do limitu osób nie wlicza się zaszczepionych już szczęśliwców.

– Zalecamy spędzenie świąt w domach, w gronie domowników – mówi minister Adam Niedoński.

Praca z domu

– Rekomendujemy pracę zdalną – zaleca minister zdrowia. – Tam, gdzie to tylko jest możliwe, zostaniemy w domach. Z danych pokazujących mobilność widzimy, że wszędzie ta mobilność już zmalała, a w miejscach pracy jest na dotychczasowym poziomie. Apeluję więc o pracę zdalną.

Urzędy w naszym regionie już stosują się do wytycznych i wprowadzają pracę zmianową, zdalną, a obsługę klientów ograniczają do minimum.

Kościoły pod lupą

– Od 27 marca obowiązuje nowy limit osób w kościołach, czyli 1 osoba na 20 metrów kwadratowych, ale oczywiście przy zachowaniu

wszystkich dodatkowych zasad typu maseczka, dystans 1,5 metra, dezynfekcja – zastrzegł Adam Niedoński, minister zdrowia. – Zaostrzenie standardów w miejscach kultu religijnego jest analogicznie do większych sklepów, nie ma więc żadnego dyskryminowania czy wyróżniania określonych podmiotów. Wydaje się, że głównym wyzwaniem jest jednak przestrzeganie tych obostrzeń i dlatego ja spotkałem się z sekretarzem episkopatu, po spotkaniu został wydany komunikat, gdzie strona kościelna zobowiązuje się do wspierania przestrzegania zasad.

Minister wyjaśnia, że władze kościelne otrzymały do wyboru różne warianty przestrzegania zasad sanitarnych, może to być liczenie wiernych, zapisywanie na msze święte. Biskupi wydają stosowne wytyczne dla proboszczów parafii swoich diecezji. Apelujemy jednak do wiernych przede wszystkim o zachowanie ostrożności.

Tekst i fot.
Lidia Jagielska

Gmina Rybin

Odkrywali tajemnice wody

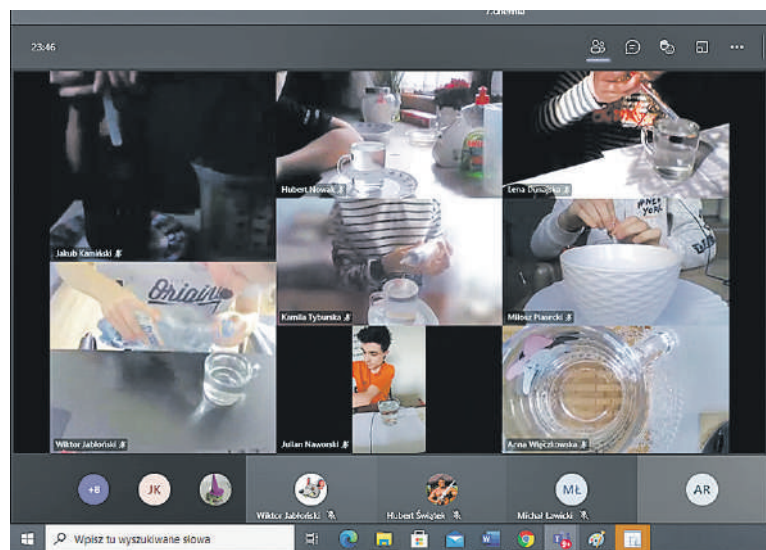
Siódmoklasiści ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach włączyli się w obchody Światowego Dnia Wody.

Podczas lekcji chemii online wykonywali samodzielnie doświadczenia pozwalające odkryć niezwykle właściwości daru życia. Przeprowadzone eksperymenty umożliwiły badanie napięcia powierzchniowego wody oraz jej gęstości, w zależności od stanu skupienia.

– Młodzież miała okazję poznać rodzaje roztworów oraz rozpuszczalność różnych substancji. Ponadto uczniowie obserwowali zjawisko dyfuzji. Dzięki wyciągniętemu z własnych doświadczeń wnioskowi, młodzi ludzie potrafili dowiedzieć prawdziwość lub fałsz postawionego pytania badaw-

czego. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem, a zdobyta wiedza z pewnością pozostanie na dłużej w umysłach uczniów – mówi opiekunka grupy, nauczycielka fizyki i chemii Aneta Rumińska.

(ak), fot. nadesłane

Konkurs na fotografię przyrodniczą

REGION ▶ Jeśli jesteś miłośnikiem natury i lubisz robić zdjęcia, możesz skorzystać z zaproszenia wojewody kujawsko-pomorskiego i wziąć udział w konkursie fotograficznym „Przyroda województwa kujawsko-pomorskiego”

Celem konkursu jest wyłonienie najciekawszych zdjęć interpretujących zadany temat w sposób nowatorski i kreatywny, a jednocześnie reprezentujących najwyższą jakość techniczną, kompozycyjną oraz artystyczną. Wybrane prace zostaną umieszczone w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia rozstrzy-

gnięcia konkursu w publikacjach wydanych przez organizatora i finansowanych ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

Warunkiem udziału w konkursie jest samodzielne wykonanie fotografii w rozdzielczości co najmniej 300 dpi, w formacie jpeg

lub jpg, w wielkości nie przekraczającej 20 MB, o krótszym boku powyżej 1000 pikseli. Uczestnik może zgłosić maksymalnie 15 prac, przy czym każda z nich powinna być zatytułowana w sposób odróżniający ją od innych.

Obróbka fotografii przesłanych na konkurs może polegać jedynie na zabiegach takich jak stosowane w ciemni fotograficznej czyli rozjaśnianie, kontrast, redukcja koloru, itp. Fotomontaż i manipulacja cyfrowa są niedopuszczalne.

Nadesłane zdjęcia poddane zostaną ocenie jury, które na podstawie kryteriów takich, jak zgodność prac z tematem konkursu, oryginalność oraz walory artystyczno-kompozycyjne i jakość techniczna wybierze do 220 najlepszych fotografii. Spośród autorów zwycięskich prac jury wyłoni osoby, którym przyzna: Grand Prix Konkursu – nagrodę

rzeczową o wartości 2 000 zł, nagrodę specjalną o wartości 1 500 zł, I miejsce – nagrodę rzeczową o wartości 1 800 zł, II miejsce – nagrodę rzeczową o wartości 1 600 zł, III miejsce – nagrodę rzeczową o wartości 1 400 zł oraz 6 wyróżnień o wartości 600 zł.

Prace można wysyłać na adres e-mail: fotokonkurs@byd-

goszcz.uw.gov.pl do 5 maja tego roku. Wyniki konkursu zostaną ogłoszone najpóźniej 2 czerwca. Regulamin i niezbędne formularze znajdują się na stronie internetowej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w zakładce „konkursy wojewody”.

Tekst i fot. (jd)

Region

Nagrodzą aktywne sołectwa

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego organizuje po raz pierwszy edycję wojewódzką konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa” adresowanego do wszystkich sołectw województwa kujawsko-pomorskiego.

Aby wziąć w nim udział i zawalczyć o nagrody finansowe, należy mieć na swoim koncie przedsięwzięcia realizowane w latach 2010-2020 z funduszu sołeckiego, z czego koszty poniesione przez dane sołectwo nie mogą być mniejsze niż 40%.

Celem konkursu jest aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw przyczyniających się do rozwoju obszarów wiejskich, prezentacja dobrych praktyk, wymiana doświadczeń, promocja wsi jako miejsca do życia i rozwoju społeczno-zawodowego. Dodatkowo konkurs ma służyć upowszechnianiu wiedzy w zakresie optymalnego wykorzystywania przez mieszkańców zasobów środowi-

ska naturalnego oraz planowania rozwoju lokalnego z uwzględnieniem potencjału ekonomicznego, społecznego i środowiskowego danego obszaru.

W ocenie zgłoszeń komisja konkursowa weźmie pod uwagę takie aspekty jak: wpływ przedsięwzięcia na poprawę warunków życia i integrację mieszkańców, zaangażowanie miejscowej społeczności w jego realizację oraz oryginalność i innowacyjność.

Zostaną przyznane trzy nagrody pieniężne, których łączna wysokość wynosi 12 tys. zł: I miejsce – 5.000 zł, II miejsce – 4.000 zł, III miejsce – 3.000 zł. Nagrody muszą być przeznaczone na cele związane z rozwojem uhonorowanych sołectw. Laure-

at I miejsca etapu wojewódzkiego weźmie udział w ogólnopolskim konkursie „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa”.

Zgłoszenia na konkurs może w imieniu sołectwa dokonać sołtys wsi, członek rady sołeckiej lub wójt. Można zgłosić tylko jedno przedsięwzięcie z danego sołectwa. Z udziału w konkursie wyłączone są zamierzenia nagrodzone w ogólnopolskich edycjach konkursu organizowanych przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów.

Termin nadsyłania zgłoszeń upływa 15 listopada 2021 r. Posiedzenie komisji edycji wojewódzkiej konkursu, ocena projektu i wyłonienie laureatów będzie miało miejsce między listopadem 2021 r. a styczniem 2022 r. Wręczenie nagród planowane jest na luty 2022 r. Szczegóły konkursu i odpowiednie formularze są dostępne na stronie internetowej <http://www.kujawsko-pomorskie.pl/.../rolnictwo-i-obszary...>. Dodatkowych informacji udziela Krystyna Brykała, e-mail: k.brykala@kujawsko-pomorskie.pl, tel. 56 62 15 934.

Tekst i fot. (jd)

Rypin

Przygotowania IIb do świąt

Uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 w Rypinie kultywują zwyczaje przedświąteczne, już często zapomniane.

Napisał życzenia i sami wykonali okolicznościowe kartki. Zdjęcia prac wysyłają swoim bliskim, z którymi nie mogą się spotykać z powodu pandemii.

– Okres świąt wielkanocnych jest niezwykle, ponieważ zapowiada nowe życie, odrodzenie dobra. Symbolem tego życia są kurcz-

ki i jajka. Dlatego dzieci z klasy IIa wykonały oryginalne pisanki oraz piękne kurczaczki. Nauczyły się piosenki „Śmigus”. W tym trudnym okresie Wielkanoc budzi w nas nadzieję na lepszą, radosną i szczęśliwą przyszłość – tłumaczy wychowawczyni Danuta Grajkowska.

(jd), fot. ZSP nr 1

Emerycy i renciści polubili rachunki bankowe

REGION ▶ Coraz więcej seniorów chce by ich świadczenie z ZUS, było przekazywane na konto w banku. W województwie kujawsko-pomorskim już 77 proc. emerytów i rencistów woli przelew pieniędzy na rachunek bankowy niż wyczekiwanie na wizytę listonosza

Świadczenia wypłacane przez ZUS osobom, które mieszkają w Polsce, mogą być przekazywane na adres zameldowania na pobyt stały, zamieszkania lub do korespondencji. Mogą być również przekazywane na rachunek ban-

kowy w Polsce.

– To świadczeniobiorca decyduje, w jaki sposób chce, aby świadczenie z ZUS było do niego przekazywane. Raz podjętą decyzję w momencie składania wniosku np. o emeryturę czy rentę

zawsze można zmienić. Jeśli do tej pory emeryt otrzymywał świadczenie w gotówce, a chce by jego emerytura, była przekazywana na konto w banku, to wystarczy, że złoży w ZUS formularz EZP. Może również dokonać takiej zmiany, korzystając z Platformy Usług Elektronicznych ZUS – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Nowi świadczeniobiorcy chętniej decydują się, aby ich świadczenie, było przekazywane na konto w banku. Świadczy o tym, chociażby fakt, że w oddziale ZUS w Bydgoszczy 100 proc. nowo przyznanych nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych jest przekazywana na rachunek w banku, a w Toruniu

83,3 proc. W przypadku nowo przyznanej renty z tytułu niezdolności do pracy w bydgoskim oddziale ZUS jest to 84,8 proc., a w toruńskim oddziale ZUS 85,7 proc. Natomiast nowo przyznane emerytury kształtują się odpowiednio 82,5 proc. i 78,1 proc.

Mimo że coraz więcej osób pobiera świadczenia na konto bankowe, to w dalszym ciągu jest grono osób, które decyduje się, aby wypłaty z ZUS otrzymywać w gotówce.

– Jak wskazują badania przeprowadzone przez ZUS wśród tych osób, taka decyzja wynika w dużej mierze z braku wiedzy o tym jak korzystać z rachunku bankowego, a szczególnie z bankowości elektronicznej. To właśnie dla

tych osób ZUS prowadzi kampanie edukacyjno-informacyjną na temat korzyści posiadania konta w banku. Mając swój osobisty rachunek bankowy, można w szybki i wygodny sposób otrzymać świadczenie, zapłacić rachunki czy zrobić zakupy. Wpłata świadczeń na rachunek bankowy to także większe bezpieczeństwo dla seniorów. Ogranicza ryzyko kradzieży pieniędzy w wyniku oszustw znanych, jako „metoda na wnuczka” czy „na policjanta”. Warto, więc wybrać najlepszą i najbezpieczniejszą formę otrzymywania pieniędzy – informuje rzeczniczka.

Więcej informacji na temat kampanii można przeczytać na stronie internetowej zus.pl.

(red), fot. ZUS

Region

Zwolnienie ze składek i postojowe nadal możliwe

Tylko do końca kwietnia przedsiębiorcy z określonych branż mogą wnioskować o zwolnienie z opłacania składek za grudzień 2020 r., styczeń i luty. Wniosek RDZ-B7 można złożyć tylko elektronicznie przez Platformę Usług Elektronicznych ZUS.

– Przedsiębiorcy, którzy odczuli negatywne skutki Covid-19 wciąż mogą ubiegać się o wsparcie z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zakres i forma wsparcia zależy od rodzaju przeważającej działalności gospodarczej (kod PKD). To m.in. zwolnienie z opłacania składek i świadczenie postojowe. Warto odwiedzić naszą

stronę internetową www.zus.pl i zapoznać się z możliwościami otrzymania wsparcia – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

W ramach najnowszej odsłony tarczy antykryzysowej przedsiębiorcy mogą ubiegać się m.in. o umorzenie składek za luty oraz

świadczenie postojowe (maksymalnie trzy razy). Chodzi o firmy z branży fitness, gastronomicznej, turystycznej, obiekty noclegowe, uzdrowiska, obiekty kultury i rozrywki, firmy zajmujące się fotografią, produkcją lub dystrybucją filmów i muzyki i fizjoterapeuci. Ze zwolnienia ze składek skorzystają również taksówkarze i prowadzący usługi wspomagające transport.

Wnioski o zwolnienie z opłacania składek za grudzień, styczeń i luty można złożyć do 30 kwietnia. Przedsiębiorcy, którzy chcą skorzystać ze zwolnienia z opłacania składek, powinni również pamiętać, aby do 31 marca przekazać dokumenty rozliczeniowe za objęty zwolnieniem okres, chyba że są zwolnieni z obowiązku ich składania. Z kolei wnioski o postojowe przedsiębiorcy mogą złożyć najpóźniej w ciągu 3 miesięcy od miesiąca, w którym zostanie zniesiony stan epidemii.

(red), fot. ZUS

Region

Masz rentę? Już czas na...

ZUS pod koniec lutego zakończył wysyłkę deklaracji podatkowych. PIT-y trafiły do wszystkich osób, które w ubiegłym roku chociaż raz pobrały świadczenie z ZUS, np. emeryturę, rentę lub zasiłek. W tym roku ZUS nie rozlicza, tak jak było do tej pory, nadpłat podatku. W zależności od tego jaki PIT został wysłany do świadczeniobiorcy, to ZUS albo dokonał rozliczenia podatkowego, albo nie.

ZUS rozesłał trzy rodzaje deklaracji PIT za 2020 rok: PIT-40A, PIT 11A oraz PIT-11. – Roczne obliczenie podatku jest sporządzane tylko dla podatników z kwotą niedopłaty podatku oraz dla podatników z saldem podatku równym 0. W tym roku ZUS nie rozlicza, tak jak było do tej pory, nadpłat podatku. Jeżeli emeryt lub rencista otrzymał PIT-40A, oznacza to, że jego PIT jest już całkowicie rozliczony przez ZUS i nie musi nic robić, chyba że chce skorzystać z przysługujących dla niego odliczeń. Wówczas rozlicza się samodzielnie. Na odwrót PIT z ZUS są informacje, które kwoty należy przenieść do zeznania podatkowego – wyjaśnia Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Świadczeniobiorca, który otrzymał z ZUS-u PIT 11A lub PIT 11 może samodzielnie złożyć zeznanie podatkowe, lub poczekać do 30 kwietnia. Wtedy Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) zaakceptuje zeznanie PIT-37 za 2020 r. wygene-

rowane automatycznie w usłudze Twój e-PIT.

Zwrot nadpłaty nastąpi w ciągu 45 dni od złożenia zeznania podatkowego w formie elektronicznej lub 3 miesięcy od złożenia deklaracji w formie papierowej w urzędzie skarbowym. Jeśli podatnik nie wskazał rachunku, na który ma być zwrócona nadpłata, a nie przekracza ona dwukrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym (2x11,60 zł = 23,20 zł), to nadpłata jest zwracana w kasie urzędu skarbowego.

Ważne! Osoby, które do tej pory nie otrzymały z ZUS-u deklaracji podatkowej PIT, powinny skontaktować się z placówką ZUS, która wypłaca świadczenie. Deklaracje podatkowe PIT za 2020 r. udostępniono również na portalu PUE ZUS w zakładce „Formularze PIT”. Klienci, którzy mają profil na PUE ZUS, mają możliwość podglądu i wydrukowania swoich deklaracji podatkowych PIT.

(red)

Wiosennie w Stępowie

GMINA RYPIN ➤ Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Stępowie powitali wiosnę. Było radośnie i bardzo kolorowo

Cała społeczność szkolna z niecierpliwością czekała na nadziejcie wiosny. – Zgodnie z doroczną tradycją spaleniem marzanny pożegnaliśmy zimę, a powitaliśmy

upragnioną wiosnę – mówi Sławomir Malinowski, dyrektor szkoły w Stępowie. – W tym roku kukłę przygotowali uczniowie klasy III, za co składam im gorące podziękowania.

Aby podkreślić charakter tego dnia, dzieci przyszły ubrane na zielono. Wśród uczniów nie zabrakło bociana i żabek. Uśmiechów i radości nie było końca.

(AdWo),
fot. nadesłane

Gmina Wąpielsk

Uwaga! Mają wolne szczepionki

Jak podaje Urząd Gminy w Wąpielsku na swoim Facebooku, jest możliwość umówienia się na szczepienie przeciwko koronawirusowi w tamtejszym ośrodku zdrowia już w najbliższy weekend.

– Ośrodek Zdrowia w Wąpielsku posiada wolne szczepionki Pfizer na Covid-19 dla grupy osób w wieku 60+. Szczepienia będą odbywać się w najbliższy piątek i sobotę. W celu rejestra-

cji na szczepienie prosimy o kontakt bezpośrednio z Ośrodkiem Zdrowia pod numerem telefonu 56-49-383-29 lub 798-162-664 – czytamy na portalu społecznościowym gminy.

Jest zatem okazja dla osób powyżej 60. roku życia, aby jeszcze przed świętami przyjąć pierwszą dawkę szczepionki.

(ak), fot. UG Wąpielsk

Mimowolna rewolucja

POSTAĆ ▶ Nigdy nie chciała wywołać modowej i obyczajowej rewolucji, ale stała się autorką głębokich zmian. Mowa o Amelii Bloomer

Amerykanki pod koniec XVIII wieku były skazane na wciskanie się w ciasne gorsety. Ta niewygodna część garderoby wpływała na kształt żeber kobiet, czasami powodowała nawet zniekształcenia w jamie brzusznej, krwotoki wewnętrzne, bezpłodność i inne następstwa. Dobry gorset potrafił ważyć ok. 8 kg i powodował w letnich miesiącach przegrzanie organizmu oraz duszności. W połączeniu z pełnymi kurzu i pyłu ulicami tworzyło to straszne dla kobiecych płuc połączenie. W tym momencie na scenie pojawia się Amelia Bloomer.

Była to wykształcona kobieta, która piastowała funkcję redaktora pierwszej kobiecej gazety. Nosiła ona tytuł „The Lily”. Amelia nie była wojującą feministką. Na łamach swojej gazety postulowała po prostu wprowadzenie zmian

w ubiorze, które będą wygodne dla pań. Pomysłem pani redaktor było noszenie przez panie spodni typu tureckiego. Bły one szerokie i przewiewne, a z dala przypominały nieco spódnicę. Odbiór propozycji zmiany mody był różny. Sama Bloomer pisała:

– „Niektórzy modlili się, inni osądzali, kolejni wytykali. Byli też tacy, którzy potępiali. Oczywiście większość z tego grona stanowili mężczyźni. Kobiety były umiarkowanie przychylnie.” Wkrótce do redakcji The Lily docierać zaczęły setki listów dziennie. Niemal w każdym liście znajdowała się prośba o wysłanie szablonu kroju nowych spodni. Wzrosła także popularność czasopisma. Wkrótce kobiety noszące nowy typ spodni zaczęto nazywać bloomerkami. I to wszystko wbrew oczekiwaniom samej Amelii Bloomer.

Nasza bohaterka nie tylko pisała o zmianach w modzie. Ona sama pokazywała się w nowatorskich strojach. Zmieniły się także jej poglądy. Wkrótce wróciła do noszenia długich sukien, ale był to jej świadomy wybór. Zaczęła walczyć o inne prawa kobiet, jej zdaniem ważniejsze.

– „Dla nas sprawa sukien i ich długości ma drugorzędne znaczenie. Szkoda, że w umysłach niektórych długość spódnicy ma związek z prawami kobiet. Ważniejsze są prawa do edukacji, rozwoju i pracy” – pisała Bloomer.

Kobiety, które zaczynały nosić tureckie spodnie, były wyśmiewane. Pisarka Mary Livermore opisała sytuację dwóch dziewcząt z małego miasteczka Seneca Falls, gdy te spacerowały ulicami w spodniach typu bloomer. Nazwała te spacer codziennym krzyżowaniem. Za dziewczętami ustawiała się gromadka śmiejących się chłopców. Spodnie nigdy nie zdobyły większej popularności, ale przyczyniły się do zmian w świadomości amerykańskiej opinii publicznej. Kolejne zmiany następowały bardzo powoli, ale w końcu widok kobiety w spodniach nikogo nie dziwił.

(pw)

XX wiek

Wynalazek na miarę epoki

Elektro unmasto – ta tajemniczo brzmiąca machina na kilka chwil uczyniła Lipno sławnym.

Robotnicy Powiatowego Związku Gminnych Spółdzielni Samopomoc Chłopska w Lipnie w 1949 roku postanowili założyć coś w popularnym wówczas współzawodnictwie pracy. Szofer Waław Zarębski, tokarz Stanisław Wołowski, ślusarz Zenon Zawisza i robotnik Henryk Szymański w marcu 1949 roku zaczęli budowę własnej wersji elektrycznej uniwer-

salnej maszyny stolarskiej. Cel był ambitny, bo maszyna miała powstać w miesiąc i to po godzinach pracy.

Do wytworzenia maszyny używali złomu i wszystkiego, co było odpadem z ich zakładów pracy. 30 marca maszyna była już gotowa. W skład urządzenia wchodziła tradycyjna piła rozcinająca drewno, ale także wiertarka i dłubarka. Jej testerem był

mistrz stolarski Jarosław Heryna. Maszyna sprawdziła się, ale jej największym nieszczęściem była nazwa. Padło na „elektro-unmasto” – skrót od elektryczna maszyna stolarska. Niestety maszyna szybko powstała, a równie szybko przepadła gdzieś w odmętach historii. Dziś jej historia wraca na łamach naszej gazety.

(pw)

XX wiek

Czasy szklanego boga...

Pijaństwo było wielką plagą w przedwojennych miasteczkach takich jak Golub, Lipno czy Wąbrzeźno.

– „Wystarczy wieczorem przejść w pobliżu jakiegokolwiek szynku, aby stwierdzić osobiście jak gorliwie ludziska niszczą alkohol w stanie rozciężczonym” – w ten sposób opisywała wąbrzeskie realia lat 20-tych prasa.

Problem pijaków rozwiązy-

wała policja. Delikwentów zbierano z ulicy i dostarczano do aresztu, gdzie trzeźwili. Praktycznie każdej nocy „opiekowano się” w ten sposób kilkoma osobami. Interwencje policji były także powodem do dziennikarskich kpín. W ten sposób opisano zbieranie

z ulicy pijanego obywatela w 1926 roku:

– „Tym razem jednak rola policjantów zredukowaną została do roli tragarzy, albowiem czciciele szklanego boga byli gruntownie i dokładnie podobni do martwych brył albo do innych posągów.”

Władze miasteczek starały się w jakiś sposób hamować pijaństwo. Najpopularniejsza z metod polegała na ustawowym skracaniu czasu pracy szynków. Ludzie i na to znajdowali sposób.

(pw)

Ciekawostka

Żydowskie wesele

Żyli obok Polaków w Lipnie przynajmniej od 1677 roku. Mieli inną kulturę, czasem dochodziło między nami do konfliktów, ale przez większość czasu obie społeczności: polska i żydowska tolerowały siebie nawzajem. Tym co łączyło nas, była szczególnie radość towarzysząca obrzędowi weselnemu.

Pieśni i obrzędy weselne ziemi dobrzyńskiej zdołał opisać najsłynniejszy polski etnograf Kolberg. Znamy pieśni, zwyczaje przedweselne oraz oczepinowe. Jak wyglądało za to wesele żydowskie? Gościem jednego z weseli w naszym regionie był poeta i pisarz Witold Gomulicki. Pochodził z Pułtuska, ale później związał się z Warszawą. Gomulicki opisał wesele waciara Icka z córką tandeciarki. Wciąż zajmował się produkcją waty, natomiast tandeciarka sprzedawała produkty kieleckiej jakości.

Wesela żydowskie odbywały się na świeżym powietrzu. Ceremonia odbywała się o zmroku. Na niebie świeciły gwiazdy, a młodzi stali pod baldachimem. Goście weselni trzymali w dłoniach zapalone świece. Panna młoda miała zasłoniętą twarz, którą odsłaniało dopiero po złożeniu przysięgi. Po zaślubinach tłuczono szklanki, krzycząc Mazeltoph! Ten zwyczaj pozostaje także i dziś na żydowskich weselach. Po obrzędzie starsze kobiety śpiewając pieśń, klaszcząc, prowadziły młodych do domu weselnego, gdzie odbywała się uczta. Kobiety tańczyły z kobietami, a mężczyźni z mężczyznami taniec o nazwie majufes.

Osobiste uczucia młodych

(pw)

XX wiek

Zauroczeni

1936 rok – XX wiek, wielu mieszkańców Polski wciąż wierzyło w rozmaite gusła, przesady i uroki. Przykładem takich wierzeń może być sprawa z Wąbrzeźną.

Rzadko kiedy sprawy o zabobony trafiały przed oblicze wymiaru sprawiedliwości. W przypadku małżeństwa Trawczyńskich z Wąbrzeźną było jednak inaczej. W pewnym momencie zachorowała ich 4-letnia córka. Lekarz stwierdził zapalenie płuc. W tamtych czasach z uwagi na dość niski w stosunku do dzisiejszego postęp medycyny ludzie wciąż wierzyli w rozmaite zabobony.

W trakcie majaczenia w gorączce 4-latkę miała wypowiedzieć nazwisko pewnej wdowy

ludzi nie miały znaczenia. Na pierwszym miejscu był interes rodziców. Parę tygodni przed ślubem spisywano kontrakt zaręczynowy. Najczęściej działo się to bez obecności przyszłych małżonków. W dzień wesela młodzi od rana nic nie jedli i przebywali w swoich domach. Zdarzało się, że pierwszy raz widzieli siebie dopiero podczas ślubu. Po kolacji weselnej panie młodej przycinano włosy i chowano je pod nakryciem głowy. Może nam się to wydawać bardzo podobne do tradycji islamskich, ale należy pamiętać, że także na polskich weselach oczepiny oznaczały założenie czepca zakrywającego włosy na głowie dziewczyny. Wesele kojarzyło się z tańcami do muzyki z żydowskich cymbałów. Nawet Kolberg wspomina, że był to jeden z najpopularniejszych instrumentów kapel.

Wizyta na weselu bardzo wzruszyła Gomulickiego. Pisał on: „Dumni wielką przeszłością, bólem wielkim śmieli, Dziwnie wzrosli w mych oczach – i wyszlachetniali. Nie widziałem już szpetnych plam na baldachimie, Nie raził mnie strój Icka ani Icka imię, Znikła dla mnie powszedniość z tych brodatych twarzy: I stałem się jak człowiek, co... na jawie marzy.”

(pw)

(pw)

Prekursor przemysłu naftowego

POSTAĆ ▶ Ignacy Łukasiewicz pierwszy na świecie wynalazł lampę naftową oraz kopalnię ropy naftowej. Był prekursorem przemysłu naftowego. Zaangażowany był również w ruch niepodległościowy. Przybliżamy jego życiorys

Ignacy Łukasiewicz wynalazł lampę naftową oraz był prekursorem przemysłu naftowego

Ignacy Łukasiewicz urodził się w 1822 roku w Zadusznikach, w szlacheckiej rodzinie inteligenckiej pochodzenia ormiańskiego. Jego ojcem był Józef Łukasiewicz, posesor folwarku i żołnierz Tadeusza Kościuszki, pieczętujący się herbem Łada, matką – Apolonia ze Świetlików. Miał czworo rodzeństwa: Marię, Emilię, Aleksandra i Franciszkę. W 1830 roku rodzina Łukasiewiczów przeniosła się do Rzeszowa. Ignacy Łukasiewicz w latach 1832-1836 uczęszczał do popijarskiego gimnazjum, gdzie ukończył 4 klasy. W szkole tej nauczył się łaciny i języka niemieckiego.

Zła sytuacja finansowa rodziny nie pozwalała na dalszą edukację i zmusiła go do przedwczesnego rozpoczęcia pracy, jednakże

znajomość tych języków ułatwiła mu późniejszą edukację. W latach 1836-1840 pracował w aptece Antoniego Swobody w Łańcucie jako praktykant. Była to nie tylko praca, ale przede wszystkim kontynuacja nauki w zakresie chemii i farmacji. W tym czasie rozpoczyna się także jego działalność w organizacjach demokratycznych i w końcu Łukasiewicz zostaje zarejestrowany przez władze austriackie jako obywatel politycznie podejrzany. W 1840 roku zdał egzamin i awansował na pomocnika aptekarskiego. Przez następnych 6 lat pracował w Rzeszowie jako pomocnik aptekarski u Edwarda Hübla cały czas doksztalając się

w zawodzie aptekarza. W tym czasie cały czas działał na rzecz niepodległości Polski.

W 1845 roku nawiązał znajomość z Edwardem Dembowskim i został zaprzysiężony jako agent Centralizacji Towarzystwa Demokratycznego Polskiego na Rzeszów. 19 lutego 1846 roku został aresztowany razem ze współpracownikami. Aresztowanie uniemożliwiło wybuch powstania w Rzeszowie. Następnie został osadzony we Lwowie. Został zwolniony z więzienia 27 grudnia 1847 roku z powodu braku dowodów. Był jednak cały czas pod stałą obserwacją policji i miał zakaz opuszczania Lwowa. Uniemożliwiło mu to kontynuowanie działalności konspiracyjnej. W sierpniu 1848 podjął pracę w aptece „Pod Żółtą Gwiazdą”, której właścicielem był Piotr Mikolasch. Dzięki jego wstawieniu dostał zgodę na opuszczenie miasta i rozpoczął studia na Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie zdał wszystkie egzaminy z wyjątkiem farmakognozji, co uniemożliwiło mu otrzymanie dyplomu. Dyplom magistra farmacji uzyskał na Uniwersytecie Wiedeńskim 30 lipca 1852.

Po studiach powrócił do Lwowa, aby kontynuować pracę w aptece Mikolascha. W laboratorium przy aptece, wspólnie z innym mym Janem Zehem – prowadzili badania nad destylacją ropy naftowej. Na przełomie roku 1852/1853 Łukasiewicz i Jan Zeh otrzymali naftę metodą frakcjonowanej destylacji. Łuka-

siewicz starał się potem znaleźć dla nafty zastosowanie praktyczne. Stosowane do tej pory lampy oliwne nie nadawały się do nafty i wymagały przekonstruowania. Pierwsza skonstruowana przez Łukasiewicza lampa rozświetliła wystawę apteki. 31 lipca 1853 roku jest symboliczną, oficjalną datą narodzin przemysłu naftowego w Polsce. Po raz pierwszy zastosowano w praktyce oświetlenie naftowe podczas pilnej nocnej operacji w szpitalu powszechnym na lwowskim Łyczakowie.

Na początku roku 1854 Łukasiewicz przeniósł się do Gorlic, aby być bliżej terenów roponośnych. W tym roku w gorlickiej dzielnicy Zawodzie na skrzyżowaniu ulic Węgierskiej i Kościuszki zapłonęła pierwsza na świecie uliczna lampa naftowa. Ropę naftową eksploatowano tam już od dawna, wykorzystując ją do różnych celów gospodarczych, jak np. lekarstwo dla bydła lub smar. Łukasiewicz rozpoczął tam pracę w miejscowej aptece Jana Tomaszewicza. Jednocześnie zaczął z okolicznymi właścicielami terenów roponośnych zakładać pierwsze spółki i kopalnie ropy, które powstały w następnych latach w rejonie Gorlic, Jasła i Krosna. W tym roku założył także pierwszą na świecie kopalnię ropy naftowej w Bóbrce koło Krosna. Co ciekawe kopalnia jest czynna do dzisiaj. W 1857 roku otworzył rafinerię w Kłęczanach koło Nowego Sącza. Z wydobywanej w tym miejscu ropy produkował naftę, smary, oleje

smarne i asfalt. Rok później zamieszkał w Jasle. Rok 1859 zaznaczył się tragicznie w życiu Łukasiewicza z powodu śmierci córki Marianny. Był to także rok przenosin do Polanki pod Krosnem, gdzie po spłonięciu rafinerii założył kolejną. Po wybuchu powstania styczniowego wspierał je finansowo, a później pomagał powstaniowym uchodźcom. W roku 1865 kupił pod Krosnem wieś Chorkówka i przyległy folwark Leśniówka, gdzie założył nowoczesną rafinerię.

W latach 1868-1881 Łukasiewicz zainicjował powstanie kilku kopalni nafty w Beskidzie Dukielskim (Ropianka, Wilsznia, Smereczne) i w Gorlickim (Ropa, Wójtowa), w Bóbrce oraz otworzył leczniczy zakład kąpielowy jodowo-bromowy, w Chorkówce kaplicę dla miejscowej ludności, a w miejscowości Zręcin (pod Chorkówką) ufundował ze swoim współnikiem Klobasą kościół w stylu neogotyckim. Pod koniec życia został wybrany do Sejmu Galicyjskiego. W międzyczasie, w roku 1873 papież Pius IX za działalność charytatywną nadał mu tytuł Szambelana Papieskiego i odznaczył go Orderem Św. Grzegorza. W roku 1877 zorganizował we Lwowie kongres naftowy oraz utworzył w Gorlicach Krajowe Towarzystwo Naftowe. Zmarł 7 stycznia 1882 roku w wyniku ciężkiego zapalenia płuc. Został pochowany na cmentarzu w Zręcinie.

Opr. (Szyw)

Fot. domena publiczna

Było i jest

Podziel się swoimi pocztówkami

W ramach cyklu „Było i jest” prezentujemy dwie pocztówki z lat 60-tych XX wieku. Przedstawiają one fragmenty Golubia-Dobrzyńa i Rypina. Zachęcamy do publikacji dawnych zdjęć na łamach naszego tygodnika.

Rypin na pocztówce z 1965 roku

Tym razem prezentujemy dwie pocztówki z lat 60-tych XX wieku. Jedna z fotografii

ukazuje fragment Rypina. Druga pocztówka przedstawia obecny Rynek w Golubiu-Dobrzyńu,

dawniej Plac 1-go maja.

Zachęcamy czytelników do publikacji na łamach naszych tygodników (CGD, CWA, CLI oraz CRY) dawnych zdjęć lub pocztówek przedstawiających Golub-Dobrzyń, Wąbrzeźno, Lipno oraz Rypin i okoliczne miejscowości. Prosimy o kontakt z redakcją przy ulicy Dworcowej 4 w Golubiu-Dobrzyńu lub drogą elektroniczną na adres s.wisniewski@wpr.info.pl oraz telefonicznie pod numerem 608 154 720.

(Szyw)

fot. zbiory prywatne

Golub-Dobrzyń w latach 60-tych XX wieku

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto
Autokasacja/demontaż

K. Bieganowski-skup aut gotówka, tel. 601 917 253

Stacja demontażu pojazdów. Samochodowe instalacje gazowe-montaż, serwis, Wola 27, tel. 500 102 555

mamAuto-złomowanie/auto-kasacja. Płacimy Najwięcej! Odbiór gratis, gotówka!, tel. 510 503 510

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Skup Aut, całe, powypadkowe, skorodowane oraz bez opłat. Osobowe i dostawcze. Odbiór-gotówka, tel. 889 883 507

Części i akcesoria

Auto-Zarebski-części i akcesoria samochodowe, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Golub-Dobrzyń, ul. Kościuski 31, tel. 56 683 35 15, 504 538 151

Części i akcesoria sam. U Małgosi, Małgorzata Salach, Kowalewo Pom., ul. Batalionów Chłopskich 3B, tel. 56 684 40 72

Radmat-sklep motoryzacyjny, części i naprawa rowerów, tel. 726 235 076

U Adama Sklep motoryzacyjny Golub-Dobrzyń, ul. Świerkowa 8, tel. 566 833 784

Sklep motoryzacyjny, wymiana oleju MO-T-OIL, diag. komputer., wymiana opon, klimatyzacja, naprawy bieżące, Golub-Dobrzyń, ul. Dziewanowskiego 22, tel. 602 199 314

Auto części AiR, Golub-Dobrzyń, ul. Tulipanowa 14, tel. 664 490 951

Auto części Ravis, ul. Skępska 31, Lipno, tel. 54 288 46 76

MKF Auto-części i akcesoria do samochodów, motocykli, skutrów i quadów 2T i 4T, Wąbrzeźno, ul. Wolności 48, tel. 731 600 310

mamAuto-sprawdzone części używane do wszystkich aut-Gwarancja 1 miesiąc!, tel. 510 503 510

Serwisy

Auto-Zarebski naprawy bieżące, geometria kół 3D, klimatyzacja, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 58

Naprawa i serwis samochodów ciężarowych-Gabar Wrocław, tel. 601 656 616

Wulkanizacja kompleksowo-Gabar Wrocław, tel. 601 707 951

D.Grabowski-Klimatyzacja i diagnostyka kół 3D, Sadykierz 17, tel. 668 547 369

K.Bieganowski-zakład wulkanizacyjny, Golub-Dobrzyń, ul. Strumykowa 1, tel. 601 917 253

D. Siemienik-klimatyzacja, wulkanizacja, serwis, tel. 56 683 30 17

Auto Check-klimatyzacja, elektryka sam., obsługa, naprawa, tel. 882 510 025

Auto naprawa J. Cebula-geometria, diagnostyka pojazdowa, Kowalewo Pomorskie, tel. 721 300 688.

Wichurex-klimatyzacja, serwisy opon, mechanika pojazd., Kowalewo Pomorskie, tel. 504 395 786, 501 499 948

Auto Gaz-montaż instalacji gazowych, mechanika pojazdowa, tel. 600 055 664

Tom-Gaz-montaż samochodowych instalacji gazowych, tel. 608 027 239

G.Nowakowski-auto naprawa, handel wulkanizacja, klimatyzacja, tel. 603 607 228

JB Truck-diagnostyka i naprawa samochodów ciężarowych, serwis klimatyzacji, tel. 608 711 361

D.Kesicki-usługi mech., klimatyzacja, wulkanizacja, diag. komp., tel. 665 832 917

A.Osowski-ogumienie-sprzedaż, wymiana, serwis, tel. 692 833 009

Trygum-kompleksowe usługi wulkanizacyjne, opony używane, Piłchoty 14, tel. 782 659 253

Auto-Nik-mechanika i diagnostyka samochodowa, Radomin 63 A, tel. 665 130 681

Mar-Mot-naprawa samoch., specjalizacja Renault, Peugeot, Citroen, tel. 666 866 751

AiR-auto naprawa, kompleksowe naprawy powypadkowe, tel. 664 490 951

Gawrońscy-legalizacja tachografów cyfrowych, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 602 536 686

Auto Sumocki-opony hurt-detale, sprzedaż, wulkanizacja i serwis. Naprawa aut. Lakierowania proszkowa. Klimatyzacja, Makówiec 67, tel. 601 927 221

Blonkowski, Tuchowo, Mysłakówko 15, tel. 692 144 235

Mechanika pojazdowa i serwis opon, Krojczyn 22, tel. 603 904 781

Mar-Auto Marek Grąbczewski-mechanika pojazdowa, wulkanizacja, geometria 3D, serwis klimatyzacji, Auto Pomoc 24h, Skępe, Józełkowo 4, tel. 508 086 766

Nowy serwis tachografów, legalizacja, naprawa, pobieranie danych analogowe i cyfrowe, Brodnica, ul. Podgórna 45, tel. 535 303 234

Auto naprawa Jakubowski, mechanika aut osobowych i dostawczych, diagnostyka, remonty kapitalne silników i skrzyni biegów, wymiana płynów, obsługa flot, Białkowo 49B, tel. 691 141 961

Piaskowanie felg i alufelg. Konserwacja podwozi w ciągnikach siodłowych i naczepach. Tel. 508 304 792

Nieruchomości

NSP-Nieruchomości-biuro pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Oferujemy profesjonalne przeprowadzenie każdego rodzaju transakcji w nieruchomościach, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 11, tel. 531 795 462

Staw z działką budowlaną 0,20 ha – media, w Godziszewach, tel. 663 768 711

Sprzedam działki 15 arów i 8,5 ara, tel. 54 289 73 47

Właściciel sprzedaje 6,68 ha ziemi ornej pszenno-buraczanej 3 klasy w Elzanowie. Ziemia znajduje się w jednym prostokątnym kawałku. Jest w wysokiej kulturze rolnej, zadbane i doinwestowana. Działka znajduje się przy utwardzonej drodze w odległości 400m w linii prostej od drogi krajowej nr 15. Działka posiada żadnych szkan typu rowy, studnie, słupy elektryczne, drzewa, łąki itp. Cena 9,50 zł za m2. Kontakt 692-139-938

Kupię mały domek w Dębowej Łące i okolicach tel. 609 084 157

Sprzedam nowe mieszkanie w Golubiu-Dobrzyniu, tel. 666 401 213

Praca

Zatrudnimy pracowników budowlanych, tel. 882 755 154

Rolnictwo
Maszyny

S. Motycki-akumulatory ZAP Piastów, FUCHS oleje rolnicze, folie kiszonkarskie, mały pryzmowe, ruszta betonowe dla trzody i bydła, Dulska, tel. 501 291 755

Importer maszyn i urządzeń rolniczych Krzysztof Jabłoński, Obręb 25, tel. 604 849 435

Sprzedają sprzętu rolniczego: agregaty, pługi, kabiny, rozsiewacze, rozrzutniki, przyczepy, Wielgie, tel. 606 193 135

Land-Handel sprzedaż maszyn rolniczych. Usługi: koparką/spychem. Wulkanizacja: rolnicze, tir, przemyślowy, Kikót, Wola 47a, tel. 506 053 816

Naprawa sprzętu rolniczego oraz sprzedaż części do ciągników i maszyn rolniczych, Wielgie, ul. Ogrodowa 17, tel. 606 193 135, 54 288 77 25

Kupię Ursusy, Zetory, Fergusony, MTZ, Pronary, Belarusy i inne ciągniki, tel. 601 729 483

Zwierzęta

Hodowla materiału zarybieniowego ryb karpiowatych, Wielka Łąka 61, tel. 606 638 810

Transport koni oraz bydła, wystawiam Faktury Vat, tel. 609 092 360

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Sprzedaż kurek odchodowanych, dostawa gratis, tel. 503 508 148

Kurczaki brojlery do uboju 10 kwietnia, Kowalewo Pomorskie, tel. 693 110 176

Inne

Agromax-hurtownia nawozów, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Marcinkowscy gospodarstwo szkółkarskie Szychowo 18, tel. 698 587 647

Dopłaty, wypełnianie wniosków, GPS, plany azotowe, dojazdy, tel. 662 860 456

Sprzedam owies. tel. 883 678 823

Usługi

Auto handel/komis

Auto Handel-komis skup i zamiana, Marek Wiśniewski, Brodnica, ul. Lidzbarska 10B, tel. 603 858 933

Damar-auta sprowadzane z Niemiec, komis, transport, Brodnica, ul. Sikorskiego 4, tel. 660 466 986

Budowlano/remontowe

Drewniane konstrukcje dachowe, Radomice 119, tel. 604 493 762, 54 287 94 91

Piasek, żwir-piasek płukany, sucho siany, żwir, czarnoziem, torf, kruszywo, kamień, tłuczeń, gruz-Dowóz, tel. 608 219 596

Wodny kolektor słoneczny sprzedaż, montaż, serwis, tel. 668 773 499

Karkon Zaporowicz-producent kotłów UKZ EKO-sprzedaż części, Golub-Dobrzyń, ul. Sz. Rypińska 50, kontakt pod nr. tel. 695 912 114, facebook.com/karkongd

Usługi hydrauliczno-ślusarskie, wodno-kanalizacyjnych i CO. Montaż kotłowni. Radomin 23b, tel. 512 295 280

Projektownia-meble na wymiar: m.in. kuchenne, biurowe, szafy przesuwne. Wyposażenia firm, aptek, przychodni lekarskich, inst. pożytku publicznego, tel. 662 116 657

Benstal-Ogród, Narzędzia, Stal, Rypin, Piłsudskiego 76A, tel. 54 230 90 66, 519 618 010

El-Dan firma ogólnobudowlana, stany surowe, elewacje, dachy, docieplenia, wykończenie wnętrz, tel. 792 080 506

FHU Rolkop materiały budowlano-przemysłowe, Lipno, ul. Jastrzębska 17A, tel. 605 085 007

FU Krystian Pawłowski-adaptacja poddaszy, tynki elewacyjne i dekoracyjne, malowanie, gładzie, płytki, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 794 663 537

Gru-Met-piaskowanie z dojazdem. Usługi Ślusarsko-spalalnice, tel. 888 471 801

Hurtownia materiałów budowlanych F.H.U. Rad-Met Radosław Będlin, Moszczone 40, tel. 513 178 323, 727 688 027

M-4 okna, bramy garażowe, drzwi, rolety, parapety, Lipno, ul. 3-go Maja 16, tel. 54 288 35 82

Marex technika grzewcza i sanitarna, Lipno, ul. Skępska 36, tel. 604 612 749

Max-Bruk-układamy kostkę brukową i granitową. Wykonujemy chodniki, parkingi, drogi, podjazdy, tarasy, ogrodzenia itp., Tuchowo, tel. 790 547 678

Montaż przydomowych oczyszczalni ścieków, produkcja kotłów CO, usługi hydrauliczne, koparką i koparko-ładowarką, tel. 667 552 919, 607 479 291

Ocieplanie pianką PUR, tynki i posadzki maszynowe, tel. 501 202 840

P.P.H.U Kalinowski-bramy, ogrodzenia, balustrady, usługi spawalnicze, Tuchowo, tel. 512 442 245

P.P.H.U Rom-Dom-więźby dachowe, pokrycia dachowe, obróbki blacharskie, budowa domów w systemie szkieletowym. Roman Ruszkowski. tel. 601-811-909

P.P.H.U. Michał Ostrowski-usługi koparkami, transport materiałów sypkich, Jasień 53a, tel. 505 840 026, 502 212 981

Panorama-sprzedaż okien, drzwi, rolet, bram, parapetów, moskitier, Rypin, ul. Kościuski 54, tel. 509 728 154, 729 353 930

Schody drewniane, układanie podłóg/parkietów, cyklinowanie, balustrady, tarasy, meble ogrodowe, Tuchowo, tel. 602 636 101

Tynki cementowo-wapienne. Długoletnie doświadczenie, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 607 349 375

Usługi elektryczne, energetyczne, podnosnik kosowy 18m, pomiary i inne usługi, Ziółkowski Ireneusz, Dobrzyń nad Wisłą, tel. 606 313 594

Usługi koparko ładowarką/wywrotką, melioracje, odwodnienia, pomiary spadków, ekoszamba, Wola 9a, tel. 698 481 967

Zakład stolarski Szczepan Zaborowski oferuje: więźby dachowe, schody, meble ogrodowe, parkiety, Wielgie, tel. 606 320 635

Producent kotłów C.O. „JAWA”. Kotły ekologiczne 5 klasy. Ceny producenta. Lipno ul. Wojska Polskiego 3 tel. 664 447 853 lub 500 027 018

Domy weselne/sale

Zajazd Złota Podkowa-sala weselna, imprezy okolicznościowe, Wrocław, tel. 601 913 928

Półwysp Wądzyn-sala weselna, imprezy okolicznościowe, tel. 667 652 205

Sala bankietowa Róża, wesela, przyjęcia, stypy, imprezy okolicz., Golub-Dobrzyń, ul. Toruńska 7, tel. 532 524 082, 532 524 099

Sala bankietowa U Danieli-wesela, imprezy okolicznościowe, Zbójno 152, tel. 698 142 767

Restauracja Marsylia-wesela, imprezy okolicznościowe, Lipno, ul. Wyszyńskiego 48, tel. 607 981 703

Doradztwo/inwestycje

**GEODETA & KSIĘGOWA
www.wroblewscy.pro
tel. 601 883 514 kom. 601 883 275**

Viz-Arch biuro architektoniczne Dorota Czarnołucka-Krzemińska, projektowanie, nadzоровanie, doradztwo inwestycyjne, tel. 881 205 398, 886 115 708

Biuro Rachunkowe Dorota Garkowska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej (Pawilon Nr 5), tel. 608 514 548

Biuro Rachunkowe Sigma Barbara Jasieniecka, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 3, tel. 666 083 486

Biuro Rachunkowe Buchalter Beata Kudźba, Golub-Dobrzyń, ul. Mickiewicza 1/17, tel. 668 237 890

Prowadzenie dokumentacji: KPiR, ryczałt, pełna księgowość, Zus, kadry, płace, obsługa BHP, Tuchowo, ul. Sierpecka 19, tel. 509 473 710

Edukacja

Akademia Językowa CGD-uczymy dzieci, młodzież i dorosłych, Golub-Dobrzyń, ul. Pod Arkadami 9, tel. 604 791 169

OSK Paradziński, Golub-Dobrzyń, ul. Mostowa 1A, tel. 693 032 565

OSK Ekspert Justyna Kuchcińska-kursy Kat. A, A1, A2, AM, B, Wielgie, ul. Ogrodowa 27, tel. 507-764-236 , www.ekspert-szkola.pl

OSK Omega Ozimek Jacek-kursy prawa jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Lipno, Osiedle W. Reymonta 6/61, tel. 889-307-337

OSK UT. Jabłoński Maciej-prawo jazdy kat. A, B, B+E, C, C+E, Tuchowo, tel. 502 452 902

Finanse/bankowość

Lombard pożyczki pod zastaw złota - aut - nieruchomości, Kowalewo Pom., ul. Toruńska 4, tel. 781 491 378

Dobry punkt finansowy, opłaty za wszystkie rachunki tylko 1,99, Golub-Dobrzyń, Plac Tysiąclecia 13 B, tel. 531 022 379

Alior Bank Partner - pożyczki, kredyty konsolidacyjne, konta osobiste, ul. Kościuski 2, Lipno, tel. 54 287 19 99

Kantor Euro-Max możliwość negocjowania kursu walut, nkorzystniejsze ceny, tel. 54 288 30 11

Lombard Grosik skup złota, najniższa cena, najlepsze warunki, najniższe koszty, tel. 54 288 30 11

Foto/Video

Usługi fotograficzne, wideofilmowanie, wynajem fotobudki. Wolne terminy 2020/2021. Tel. 884 042 764

Gabinety weterynaryjne

Gabinet weterynaryjny lek. wet. K. Szarowska i M. Raś, dyżur całodobowy, Małe Pukowo 42, tel. 608 156 833, 509 954 828

Gabinet weterynaryjny lek. wet. A. Sarek-Kaczorowska, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 19/15, dyżur całodobowy, tel. 517 532 637

Hotele/motele/zajazdy

Zajazd Złota Podkowa-hotel, restauracja, Wrocław, tel. 601 913 928

Motel Przy Stacji, Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Półwysp Wądzyn-hotel, restauracja, tel. 667 652 205

Komputery/IT

Komputery, sprzedaż, serwis, kasy fiskalne, terminale płatnicze, programy Insert, tel. 600 483 434

PS Instal-komputery, serwis, sprzedaż, naprawa, instalacje RTV/SAT, Kowalewo Pomorskie, tel. 56 690 43 99

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Golub-Dobrzyń, ul. Piłsudskiego 5, tel. 796 088 904

JK Centrum Serwisowe, telefony, komputery, nawigacje, konsole, Kowalewo Pom., pl. 700-lecia 2, tel. 537 811 711

Kompix-sprzedaż, kupno, serwis komputerów PC oraz laptopów. Sprzedaż używanych komputerów, Tuchowo, tel. 788 745 302

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!
Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Moda i uroda

Ada-Plus markowa biżuteria srebrna, stoisko patronackie (pralnia TESCO), kolekcje na każdą okazję.

Gabinet kosmetyczny W. Staniszeńska, Golub-Dobrzyń, ul. Konopnickiej 7C, tel. 665 848 149

Salon kosmetyczny Daria, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508 741 237

Myjnie

Myjnia bezdotykowa 24h, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40A (naprzeciw TESCO), tel. 502 683 025

Myjnia samochodowa. Stacja Orlen Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Myjnia samoobsługowa bezdotykowa, Kowalewo Pomorskie, ul. Brodnicka 21

Pomoc drogowa

Pomoc drogowa-autoholowanie-Gabar Wrocław, tel. 663 007 096

JAC Wypożyczalnia ławet i przyczep towarowych oraz podłodziowych, Golub-Dobrzyń, Podzamek Golubski 51, tel. 606 679 336, 606 478 379

Autoholowanie 24h, wulkanizacja, opony nowe i używane, akumulatory, felgi stalowe i aluminiowe, Wielgie, ul. Lipnowska 36, tel. 728 989 861

Pomoc drogowa 24h Lipno. Autoholowanie Sikorski. Przewóz maszyn i innych pojazdów-kraj i zagranicą, tel. 733-573-007

Pomoc drogowa, tel. 600 990 042

Autoholowanie - Pomoc drogowa, przewóz aut oraz maszyn rolniczych do 3,5t., tel. 889 883 507

Składy opału

F.H. Dar-Pol-skład węgla Napole 80B, tel. 606 148 049

Dampol skład opału, Małki, tel. 508 173 746

FHU Olek Skład węgla, tel. 501 621 145

F.H.U. M. Onak skład opału, Kowalewo Pom., ul. Dworcowa 2, tel. 530 170 270

Skład opału S.C. Barbara Budzińska, Jerzy Budziński, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 31A (naprzeciw Olkopu), tel. 56 683 48 46

Skład węgla, Golub-Dobrzyń, Szosa Rypińska (naprzeciw szpitala), tel. 881 005 188

Magazyn opałów Marchewka, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 44, tel. 56 683 37 99

Inter-Pal ekogroszek, pellet, brykiet, tel. 531 132 203

Agromax-autoryzowany sprzedawca katowickiego holdingu węglowego, Brodnica, tel. 56 498 23 39

Węglopol, skład węgla, Kamionka 17, tel. 609 092 360

Sport/rekreacja

Daria-siłownia tylko dla kobiet, Golub-Dobrzyń, ul. Ceglana 4, tel. 508-741-237

Hurtownia rowerów w Zieleniu-sprzedaż, serwis, naprawa, tel. 605 418 025

Salon firmowy Romet-skutery, motocykle, rowery, Rypin, ul. Piłsudskiego 47, tel. 600 261 092

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Kopernika 7, tel.608 516 205

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Wąbrzeźno, ul. Gen. Sikorskiego 8, tel. 660 522 872

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Kopernika 7, tel. 530 186 139

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Farna 4, tel. 784 085 614

Stela-Mar Sklepy rowerowo-sportowe. Rowery, części, akcesoria, serwis. Artykuły sportowe, Brodnica, ul. Mostowa 8, tel. 662 126 961

Stacje kontroli pojazdów

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Auto-Zarebski, Golub-Dobrzyń, ul. Szosa Rypińska 32A, tel. 56 683 50 57

J. Stuczniński, Kowalewo Pom., ul. Brodnicka 23, tel. 603 606 489

Okręgowa stacja kontroli pojazdów, Golub-Dobrzyń, ul. Sokołowska 23 (naprzeciw targowiska), tel. 887 508 100, 666 879 762

Okręgowa stacja kontroli pojazdów Gawrońscy, Rypin, ul. Mleczarska 21, tel. 54 444 71 15

Stacje paliw

Stacja paliw Lotos-Gabar Wrocław, tel. 56 683 69 66

Stacja Paliw Orlen-Frydrychowo 56, tel. 56 684 18 62

Transport

Transport, usługi ładowarką-Gabar Wrocław, tel. 601 656 616

Ubezpieczenia

M. Kiełkowska, ubezpieczenia OC, AC, majątkowe, Zbójno, tel. 506 032 523

Centrum ubezpieczeń Sylwia Mróz, Golub-Dobrzyń, ul. Pl. 1000 lecia 11, tel. 512 289 878

Komunikacyjne, rolne, życiowe, mieszkaniowe, Wielgie, ul. Włocławska 10, tel. 604 906 775

Najtańsze OC, sprawdzone AC, uprawy, domy, na życie, Cezary Wioletta Kowalscy, Dobrzyń nad Wisłą, ul. Franciszkańska 19, tel. 502 172 308

OC/AC, mieszkania, rolne, firmy, na życie, pożyczki, J. Stawarz, Tuchowo, ul. Sierpecka 4, tel. 664 059 393

Ubezpieczenia OC/AC, rolne, majątkowe, życiowe, kredyty, inwestycje. Piotr Kycia, Lipno, ul. Mickiewicza 10, tel. 606 340 278

Inne

Dorabianie kluczy, ostrzenie noży, nożyczek, maszyn, Golub-Dobrzyń, ul. Żeromskiego 40a, tel. 502 683 025

FHU Olek Sprzedaż dywanów, wykładzin, chodników, Ostrowite 22, tel. 501 621 145

Blum-Mar usługi leśne, wycinka drzew, pielęgnacja lasów, nowe nasadzenia, tel. 605 739 200

Różne

Sprzedam orzech włoski średni, tel 54 289 73 47

Sprzedam wóz konny, stan bardzo dobry, garażowany. Tel. 509 011 796

OGŁOSZENIE WŁASNE

OGŁOSZENIA DROBNE

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju oraz obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi także na terenie naszego powiatu prosimy Interesantów o nieprzychodzenie do siedziby redakcji tygodników CGD, CLI, CRY, CWA.

Wszelkie sprawy, w tym te dotyczące ogłoszeń drobnych, prosimy załatwiać zdalnie, tj. telefonicznie (608 688 587) oraz mailowo (reklama@wpr.info.pl). Prosimy o wyrozumiałość. Dziękujemy, Redakcja.

REKLAMA

EKO OPAŁ **DYSTRYBUTOR POLSKICH KOPALNÍ PGG i KHW**

F.U.H.T. Marian Urbański
tel. 508 087 507

ekogroszek
pellet
pellet węglowy

PELET WĘGLOWY YARMO
PALIWA EKOLOGICZNE
PREMIUM
20KG
DO KOTŁÓW Z AUTOMATYCZNYM PODAWANIEM PALIWA
Wartość opałowa 27 000 + 30 000 kJ/kg
Zawartość wilgoci: 2 + 6 %

PRODUKTY OPAŁOWE EKO **87-500 RYPIN UL. CICHĄ 29 G**

MEDEX **EKOGRΟΣZEK WESOŁA** **SKAR**

dombud rp
przyjedź i sprawdź nas!

facebook.com/dombudrp

Ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń
(obok Urzędu Pracy)

MARKET BUDOWLANY

56 682 18 11
507 145 829

Pałac Wenecja ORGANIZUJE

wesela, komunie, stypy, imprezy okolicznościowe, bankiety firmowe

608-337-176

Pałac Wenecja Sale Bankietowe

Chef

TYGODNIK REGIONU RYPIŃSKIEGO

CRY

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4, tel. 662 061 331
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 5000 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

dombud rp
MARKET BUDOWLANY

ul. Szosa Rypińska 26
87-400 Golub-Dobrzyń
(obok Urzędu Pracy)

Tel. 56 682 18 11

Tel. 507-145-829

139^{m²}
zł

Deska elewacyjna - elastyczna
biały, szary, sosna, złoty dąb, mahoń,

19⁹⁹
zł

Impregnat do drewna - Akryl Active - 5L
szary, sosna, teak, mahoń, palisander

54⁹⁹
zł

Impregnat do więzby - BORAKS - 5L
Koncentrat: 1:9 | Zielony

9⁹⁹
zł

Ziemia kwiatowa - 50L
Przeznaczona do uprawy kwiatów

9⁹⁹
zł

Ziemia uniwersalna - 50L
Do uprawy warzyw i kwiatów

13⁵⁰
zł

Ziemia uniwersalna - 80L
Do uprawy warzyw i kwiatów

10⁹⁹
zł

Kora sosnowa - średnia - 70L
Frakcja 10-30mm | Sterlux

14⁹⁰
zł

Kora sosnowa - gruba - 70L
Frakcja 30-50mm | Sterlux

319
zł

Pojemnik na deszczówkę - 310L
CANYON | antracytowy

339
zł

Pojemnik na deszczówkę - 360L
AQUA CAN | ceglasty lub antracytowy

275
zł

Pojemnik na deszczówkę - AQUA CAN - 210L
Kolor ceglasty lub antracytowy

85
zł

Kompostownik - 360L - Multi Patrol
Mrozoodporny | Dwie klapy | Atestowany

**SPRAWDŹ
ROZMIARY**
od 420L
do 1240L

7⁹⁹
zł

Obrzeże trawnikowe - 101x4,5cm
Możliwość tworzenia okręgów

8⁹⁹
zł

Kratka trawnikowa 50x50x4cm
Wytrzymałość 1000 Ton

**NOWA
FORMUŁA**

**5 LAT
GWARANCJI**

IMPREFARB

PRODUCENT

**SYSTEMÓW
DOCIEPLEŃ**

DOŁĄCZ DO NAS!
facebook.com/dombudrp

Artykuły dostępne do wyczerpania zapasów. Ceny w gazetce są podane w PLN Brutto.
Dombud RP zastrzega sobie prawo do zmiany cen. Niniejszy prospekt ma charakter informacyjny.
Bieżąca oferta skierowana jest do klientów detalicznych.

cellfast

Autoryzowany dystrybutor marki!
NAJLEPSZE CENY!

SYSTEM NAWADNIANIA OGRODU - CELLFAST
Złączki, zraszacze, węże, zwijaki do węży!

Rękawice
GRATIS!

69 zł

Szpadel ostry - IDEAL PRO - CELLFAST
Wzmocniony | Hartowany | długość: 1195mm

18⁹⁹ zł

Grabie plastikowe - EXPERT - IGR3
496mm | zielone | Prosperplast

9⁴⁹ zł

Grabie plastikowe - 390 - PATROL
390mm | idealne do liści i trawy

70 zł

Siatka BR5 - wys: 0,4m / dł: 50m
Kolor: ZIELONA | CZARNA
Cena za pełną rolkę.

105 zł

Siatka BO10 - wys: 0,6m / dł: 50m
Kolor: ZIELONA | CZARNA
Cena za pełną rolkę.

139 zł

Siatka BO12 - wys: 0,8m / dł: 50m
Kolor: ZIELONA | CZARNA
Cena za pełną rolkę.

165 zł

Siatka BO13 - wys: 1,0m / dł: 50m
Kolor: ZIELONA | CZARNA
Cena za pełną rolkę.

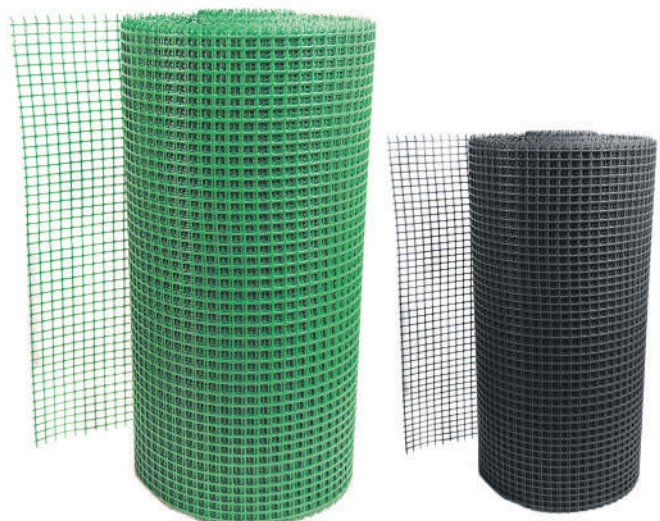
185 zł

Siatka B4 - wys: 1,2m / dł: 50m
Kolor: ZIELONA | CZARNA
Cena za pełną rolkę.

SPECJALNA OFERTA!

97⁹⁹ zł

Siatka na krety - 2,0m x 50m
Kolor: czarny | Grubość: 30g/m2
Drobne oczko: 15x15mm

Siatki ogrodzeniowe - Plastikowe - grubość: 270g/m2

Występują w kolorach: CZARNY i ZIELONY | Idealne do zagrody drobiu, ochrony drzewek, oraz na skarpy.

0²⁵ zł

Agroszpilką - 120mm - HARPOON
Kotwa mocująca agrowłókniny i tkaniny.

49⁹⁹ zł

Geowłóknina - biała - 0,5 x 50m
TIMGEO | Gramatura: 100g/m2

69⁹⁹ zł

Agrowłóknina - czarna - 1,6 x 50m
Gramatura: 50g/m2 | na chwasty

150 zł

Agrotkanina z paskami - 1,1 x 100m
Cena za całą rolkę 100mb. | PR508

299⁹⁹ zł

Spawarka inwertorowa - 300A - VIPER
MMA | IGBT | W zestawie z maską!

599⁹⁹ zł

Piła stołowa - 250mm - MyTools
2000W | Tarcza: 250mm | 45st i 90st

4299 zł

Agregat prądotwórczy - DIESEL
Moc nom.: 8,0kw / max. 9,5kw | 480V

Made in
POLAND

99⁹⁹ zł

Drabina aluminiowa - 3 stopniowa
Wytrzymałość: 150kg | Klasa: profes.

Made in
POLAND

329 zł

Drabina aluminiowa - 3x7
Max. długość: 3,99m | EN131 PRO

QBRICK
SYSTEM

NAJWIĘKSZA OFERTA
SKRZYNEK NARZĘDZIOWYCH
i ORGANIZERÓW

QBRICK SYSTEM

ONE

69⁹⁹ zł

1 QS ONE - Organizer M
6 kuwet | 365x265x77mm

96⁹⁹ zł

2 QS ONE - Organizer L
12 kuwet | 531x379x77mm

159⁹⁹ zł

3 QS ONE - Organizer XL
12 kuwet |

143⁹⁹ zł

4 QS ONE - 200 PROFi
pokrywa z organizerami

134⁹⁹ zł

5 QS ONE - 350 BASIC
585x385x325mm

244⁹⁹ zł

6 QS ONE - CART BASIC
z kółkami i rączką

QBRICK SYSTEM

TWO

69⁹⁹ zł

7 QS TWO - Organizer
530x295x125mm

68⁹⁹ zł

8 QS TWO - TOOLBOX
530x295x215mm

29⁹⁹ zł

9 QS TWO - BOX 100
530x295x125mm

149⁹⁹ zł

10 QS TWO - CART
z kółkami i rączką

DOŁĄCZ DO NAS!
facebook.com/dombudrp

Artykuły dostępne do wyczerpania zapasów. Ceny w gazetce są podane w PLN Brutto.
Dombud RP zastrzega sobie prawo do zmiany cen. Niniejszy prospekt ma charakter informacyjny.
Bieżąca oferta skierowana jest do klientów detalicznych.

Lech jednak zagrał. I zremisował

PIŁKA NOŻNA ▶ Kluby czwartoligowe, po ustaleniach z KPZPN i po analizie prawnej, dostały zgodę na kontynuowanie rozgrywek w reżimie sanitarnym. Liga została więc wznowiona, dlatego Lechici zagraли w miniony weekend planowo z Unią Gniewkowo. Gole nie padły

Na początku spotkania, które oczywiście odbyło się bez udziału publiczności, Jakub Trędewicz uderzył obok bramki gości. Dwie minuty później Lech miał wymuszoną zmianę. Kontuzjowanego Radka Lewandowskiego zmienił Adrian Kowalski. Minutę po tym zawodnik Unii uderzył wysoko

nad poprzeczką. W 21. minucie Paweł Lewandowski nie wykorzystał sytuacji sam na sam. W 24. minucie gry znowu gospodarze mieli pecha i kontuzjowanego Martyna Trędewicza zmienił Konrad Orędownski. W 34. minucie gracz Unii uderzył nad bramką Lecha. W 40. minucie meczu zawodnik gości

uderzył groźnie obok słupka. Do przerwy było bez bramek.

Kilka minut po przerwie strzał Moszczyńskiego obronił gołkiper Unii. W 61. minucie próbował Baranowski, ale jego strzał z rzutu wolnego trafił prosto w bramkarza. W 71. minucie Rybka uderzył z główki metr nad bramką. W 82. minucie dobry strzał Kowalskiego obronił bramkarz gości. Mecz z Unią nie zachwylił i Lech zdobył tylko punkt. Patrząc na wydarzenia na boisku, padł w tym meczu sprawiedliwy remis. Teraz Lechici czekają na nowy terminarz po podziale na grupy.

Lech Rypin – Unia Gniewkowo 0:0

Skład: Beśka – Krajewski, Rybka, Radomski, Baranowski, R. Lewandowski (Kowalski), J. Trędewicz, Moszczyński, M. Trędewicz (Orędownski), P. Lewandowski (Fodrowski), Jasieniecki. Nieobecni: Czachorowski – praca, Nowak i Dąbrowski – leczą kontuzje.

(ak), fot. Lech Rypin

Piłka nożna

Chcesz być sędzią? Jest okazja

Kolegium Sędziów Kujawsko-Pomorskiego Związku Piłki Nożnej informuje o rozpoczęciu naboru ciągłego na kurs dla kandydatów na sędziów.

Zgłoszenia zawierające imię, nazwisko, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania związek

prosi przesyłać na adres mailowy kurssedziowski@kspzpn.pl. Zajęcia rozpoczną się niezwłocznie, gdy liczba chętnych do udziału w kursie wyniesie co najmniej 20 osób.

– Zajęcia będą odbywały się online w godzinach wieczornych i potrwać około trzech tygodni. Całkowity koszt kursu wynosi 150 zł i w tę kwotę wliczone są aktualne przepisy gry w piłkę nożną w wersji książkowej. Serdecznie zapraszamy – informuje Kujawsko-Pomorski

Związek Piłki Nożnej.

Oczywiście obecnie trudno o realizowanie pasji sędziowskiej, ale wszyscy mamy nadzieję, że po ustaniu epidemii życie wróci do normy, a wraz z nim ponownie będzie można oglądać rozgrywki piłkarskie na szczeblu lokalnym. Od takich zaczynają początkujący sędziowie. Ale przecież większa kariera też jest możliwa. A od czegoś trzeba zacząć...

(ak), fot. archiwum

